

עובדה שמריסופינס היא חלק בלתי נפרד ממנה, וכחוכחה ניצחת לכך החלה אפילו לכתוב סיפוריילדים. הראשון, מנדי יצא לאור כבר לפני שנים אחדות. השני אחרון הוואנדרדולס הגדולים (אין צורך לומר שמדובר ביצור דימיוני) עשוי אפילו להפוך לסרט.

אבל כדי לעשות שלום מעין זה צריך לעבור מילחמות רבות. היו ימים שבהם התעקשה, נואשת, לפתח את הצופים שמעל גיל 18 וחשפה את גווה בהאמריקני זצ"ה של אמילי, כדי להוכיח שהיא עשויה בשר-ודם ואינה מצוירת בעיפרון. תוצאות ה"שינוע" הגיעו לאוזניה במהרה: במאי הוליוודי מצליח אמר: "היא כל-כך מתוקה, עד שבוודאי צומחות לה סיגליות בין הרגליים".

**במקום פסיכיאטרים.** גילי הוז עמת שלחה לחצוף זר-סיגליות, וכך נקשר הקשר הראשון בינה לבין הבמאי בלייק אדוארדס. בעלה מזה שמונה שנים. כאשר הכירו זה את זה, היו שניהם במצב נפשי מעורער, לקוחות קבועים של פסיכיאטר, רים, שאצלם היו מבקרים, כל אחד לחוד, חמש פעמים בשבוע. גילי היחה נאמנה לפסיכיאטר שלה חמש שנים — אדוארדס שבע.

בלייק, צאצא למישפחה העוסקת בתי-



שחקנית-אשה אנדריוו 5 שנות פסיכיאטר

## טעם של צ'יבוב



וסור ובידו — כיסופים של ביוורקרטים

קל הנדיר של ביקורת חברתית תוך אהבת-בריות נדירה, כשהוא משתמש בסיגנון שהיה מחמם את ליבו של צ'יבוב אילו היה רואה זאת. הכל מתרחש כאן מתחת לפני השטח, הצופה נדרש לשים לב לחריגות הקטנות מן ההתנהגות הטיבעית, והתוצאה היא סרט קטן שאומר יותר על האופי השווייצרי בפרט, והאנושי בכלל, מאלף הרצאות מדעיות.

ההזמנה (תכלת, תל-אביב, שווייץ) — זהו אחד הסרטים הייצוגיים של הקולנוע השווייצרי. פקיד קטן, רווק שחי כל השנים עם אמו האלמנה בבית קטן במרכז העיר, מתייתם. הוא מוכר את הבית עם המיגרש יקר-הערך שעליו היה בנוי, ומקבל בתמורה וילה מפוארת מחוץ לעיר וקיעבה חודשית נאה. כעבור חודש הוא מזמין את כל חבריו-לעבודה אל חווילתו, ועורך עבורם מסיבת-גן. הגן המוריק, השמש הזוהרת, המשקאות האכסוטיים שמוזג הבארמן, שנישכר במיוחד לצורך זה, כולם יחד משחררים את הרצועות החמורות הבולמות בימים כתיקונם את השווייצרים השמרנים והקפדנים, הסגורים בדל"ת אמותיהם. ומשצונחות המסיכות, נחשפים המאווים והכיסופים של הביוורקרטים הקטנים, מתגלה הפחד מפני שיגרה שמבי טיחה אומנם את הקיום הפיסי של יום-המחרת, אבל מור נעת כל אפשרות של הפתעה או תמורה למה שהיה יום האתמול. הברגים המשומנים היטב של השעון השווייצרי המשוכלל הופכים לרגע לבני-אדם — עם התנופה הפיו-טית שבהם, עם חסרונותיהם, תיסכוליהם ותשוקותיהם של בני-אנוש. אבל כל זה קורה רק לרגע אחד, במשך מסיבת-גן אחת. בסופה חוזר כל בורג, שנבהל מעצם העובדה שיייתכן כי הוא קצת יותר מבורג, למקומו המיועד. מי שאינו נכנע למשמעת הכרונומטרית מושלך, ואחר מוכנס במקומו. הבמאי קלוד גורטה הצליח ליצור כאן את שווייץ-המיש-

## הארי המזוהם הולם שוב



קלינט איסטוד—דגל של אינדיווידואליסטים הקודמים; הצלם צ'ארלס וורת היה עוזר-צלם באותם סר-טים, והצוות הטכני עובר מסרט אחד למישהו כמעט ללא שינוי. ואם חסרה כאן הווירטואוזיות של דון סיגל, מן הפרק המקורי של הארי המזוהם, הרי יש כאן שפע של פעילות מבויימת ביעילות מירבית, ושחקנית צעירה אחת ששמה טיין דלי (המגלמת את שותפתו של הארי), שבוודאי עוד ידובר בה נכבדות.

בכוח החוק (אוריון, ירושלים, אמפי, חיפה, ארצות-הברית) — פרק שלישי זה בהרפתקות מפקח-המיסטר הארי קלהן, הידוע בכינויו "הארי המזוהם", מחזיר את קלינט איסטוד לתפקיד שגילם כבר פעמיים קודם-לכן, ואשר הפך לאב-טיפוס שהצמיח חיקויים אין-סוף. הפעם נקלע הארי שוב למישחקי-הכוח הפוליטיים המפ-ריעים לאכיפת-החוק היעילה, ונוסף על כל הצרות האחרות מדביקים לו, תחת בן-זוגו הקבוע לעבודה שנפגע כבר בתחילת הסרט (ככל בני-הזוג האחרים שהיו לו בעבר), בת-זוג, מפקח-מיסטר שנוכחותה בתפקיד צריכה לסמל הפלת מחיצה נוספת במילחמה לשיחור האשה. מסרט לסרט הופך הארי המזוהם, בצורה ברורה יותר, לנושאי-הדגל של האינדיווידואליזם האמריקני הקיצוני, ש-מאס כבר מזמן בחלוקת האנשים לקטיגוריות, בהתייחסות לבני-אדם כלקבוצות אתניות, ובהכללות למיניהן המספ-קות כיום דגלים לא רק לממורמים-בצדק, אלא גם לכל רודפי הפירסומת והבצע. אין צורך להמליץ על התאמתו של איסטוד לתפקיד, שכן זה הרי תפור לפי מידותיו. אפשר רק לציין בהתפע-לות את הדרך שבה הוא מטפח את הכישרונות הצומחים לידו. הבמאי ג'ים פארגו היה עוזר-במאי בכמה מסרטי

## הרדיפה של פולנסקי



אדו'אני ופולנסקי — שיגעון של נרדפים

הדייר (סינמה 2, תל-אביב, צר-פת) — העיקרון היסודי במרבית סרטיו של רוג'ר פולנסקי הוא בערך זה: "קחו את העולם, הזיזו את מרכז-הכובד שלו, וראו כיצד הוא מתמוטט." בסרט הזה, מתקרב העיקרון בצעדים מאוששים אל גבול האבסורד המוחלט. פליט זר שוכר חדר בעליית-גג, שבה התגוררה קודם צעירה שהתאבדה בקפיצה מן החלון. בהדרגה מתחיל הדייר החדש להזהרות עם אישיותה של המתאבדת; הוא סובל מהתעללותם של השכנים ושל סוכנת-הבית, ומאבד והולך את אישיותו-שלו. שיגעון-הרדיפה שלו גובר והולך עד שהוא מוצא עצמו באמצע הסרט מחופש לאשה. לפי צעדיה של העלילה, לא קשה לנחש, עוד בשלב מוקדם, כי הדייר עתיד לסיים במקום שבו מצא, בתחילת הסרט, את קודמתו בדירה. מה שמפריע במיוחד בסרט זה הוא השקיפות שבה משליך פולנסקי את רעיונותיו על הצופה, בצורות. שינאת המיעוטים, הקונפורמיזם הניכפה על הפרט על-ידי הכלל, הפאראנויה הדוהרת של החיים המודרניים, כל אלה מור נחים תחת זכוכית מגדלת מעוותת, כאילו יונסקו ובקט גם-יחד השתכרו לפני שימשו השראה לתסריט. פולנסקי עצמו, המגלם את התפקיד הראשי, נע על העת בין פאתוס, הומור, גרוטסקה ברבארית ואבסורד. לרגע נדמה כאילו הוא מחקה את ג'רי לואיס, ורגע לאחריו, הוא מזכיר את המשכונאי.

אבל פולנסקי הוא בכל-זאת פולנסקי, קשה להתעלם מן השלמות המיקצועית הנדירה של הצד הטכני, מתנועות המצלמה המופלאות בגמישותן ובמורכבותן (הצלם הוא סוון ניקוויסט, צלמו הקבוע של ברגמן), ומיכולתו הבלתי-רגילה של הבימוי ליצור תחושה של עולם עכור, מעורפל, רווי אימים וקלאוסטרופוב. אילו היה זה במאי אחר, היה הדבר בגדר הישג נדיר, אולם כשמדובר בפולנסקי, זוהי התחלה שממנה כבר היה צריך להמשיך ולצמוח.

אטרון מזה כמה דורות, החל דרכו כשחקן, ובהיבשה כתב סידרת תסכית-מתח רד" יופוניים עבור דיק פאואל. בגיל 24 היה כבר סרטיסאי, בגיל 32 ביים את סירטו הראשון, ואחרי סעודה בטיפאני, ימי יין ושושנים ושני הפנתרים הוורודים הרא-שונים, אלא שאז בא כישלון קופתי צורב בשם המירוץ הגדול (שעלה 12 מיליון דולר), ואחרי עוד כמה כישלונות צורבים לא פחות (כמו מה עשית במלחמה, אבא? או המסיבה), ואדוארד נזקק בהיפתות ל-קביים רוחניים, וכך החליט אנדריוו ואדוארדס לוותר על הפסיכיאטר משאדרי ארדס כבר היה גרוש ואילו גילי — גרושה-בדרך מבעלה.

היום הם נזכרים בחיך בסרט בשם לילי היקרה שעשו יחד, אחד מאותם פילים ורודים שלא השביעו את רצונו של איש, אולם סיינו להם לעשות את הצעד הסופי ולעבור לחיות בצוותא. שנה לאחר-מכן, כשילדיו הגדולים של בלייק ביקשו לעבור להתגורר עימם, נחתם גם המיטמך החוקי שהפך אותם לבעל ואשה. השנים שחלפו מאז, מיתנו במידה רבה את האמביציות של גילי, והעלו את מנייתו של בלייק, אחרי ששובו של הפנתר הוורוד (זה שנקרא בארץ המפקח קלוזו, הנשק הסודי של האינטרפול) הרוויח מיליונים רבים, הוא מכין עתה חמישה סרטים חדשים. גילי מחלימה מן העובדה שסידרת-הטלוויזיה הבידורית שלה (המשך בעמוד 46)